

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in ponedeljka ob 5 popoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vs dopis naj se pošlje uredništvu lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta „ 12—
za tri mesece „ 6—
za tedensko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vna.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljnja vrsta „ 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Turške bojne ladje napadle ruska črnomska pristanišča.

Položaj na bojiščih.

DUNAJ, 29. (Cenz.) Na Poljskem je vzvratni pohod naših in nemških čet nanova zbirališča v polnem tiru. Najbrž bo kmalu končan. Rusi so sledili doslej le s kavalerijo, katero so naše zadnje čete mestoma napadle in odbile.

V Galiciji so Rusi zadnje dni z večjimi močmi prodrali preko Drohobycza proti turčanski okolici. Poizkušajo delovati proti južnemu krilu in boku našega položaja poleg Starega Samborja. Njihovi napadi so se ponesrečili.

Nemški napad iz Vzhodne Pruske v suvalski guberniji napreduje. Kakor se zdi, porivajo Rusi sedaj iz okolice Plocka močne sile, da bi vdrli preko Mlawe v srednjo Vzhodno Prusko.

Ob belgijski obali Severnega morja dobro napreduje nemški napad. Posebne važnosti so uspehi Nemcev zapadno od Lilla; vplivali bodo ugodno na položaj pri Ypernu, kjer je doslej boj neodločen. Pri Ypernu se še vzdržujejo Francoze in Angleži, je prisililo nemško napredovanje pri Nieuportu in Lillu, da so opustili večerj tudi te pozicije.

Prav razveseljivo so tudi pri Verdunu priborjeni uspehi. Francozi so izvršili tu izjazen izpad, pa so jih Nemci odbili. Pri zelo energičnem preganjanju kakor panico v trdnjavi pas se umikajočega sovražnika se je posrečilo Nemcem ne samo prodreti preko francoske utrdbene čete, ki je porinjena preko utrd, temveč tudi zavzeti del glavne francoske pozicije. — (»Tagespost«.)

Nemci ob francosko-belgijski meji?

BEROLIN, 29. (Cenz.) Pri Rousbrügge in Houdschote, stoje nemške prednje čete. — (»Tagespost«.)

Zeppelinovec nad Parizom.

FRANKOBROD ob MENI, 29. (Kor.) Kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, javlja goeteborski »Aftenblatt« iz Pariza: V sredo se je pojavil nad Parizom zeppelinovec, s katerega so vrgli šest bomb. Tri so napravile večjo škodo. Osem oseb je bilo ubitih in znatno število ranjenih. — Francoski letalci so skušali napasti zrakoplov, ki pa je ušel v oblakih.

Napadi turških bojnih ladij na ruska pristanišča.

PETROGRAD, 29. (Preko Berolina). Petrogradski brzojavni urad poroča: Med 9.30 in 10.30 popoldne je neka turška križarka s tremi dimniki obstreljevala v Theodosijsko kolodvor in mesto ter poškovala katedralo, grško cerkev, skladišča in pomole v pristanišču. En vojak je bil ranjen. Poslopje podružnice Ruske banke za inozemsko trgovino je začelo goreti. Ob 10.30 je odplula križarka proti jugozapadu.

V Novo Rossijsk je prispela turška križarka »Hamidiye« in je pozvala mesto, naj se vda in izroči državno lastnino, zagroživši, da bo v nasprotnem slučaju bombardirala mesto. Turški konzul in njegovi uradniki so bili aretirani. Križarka je zopet odplula.

THEODOSIA, (Feodosia, ali tudi Kafja, tartarski Keč), je mesto na južni strani Krimskega poluotoka ob Črnem morju, kakih 100 kilometrov proti zapadu od Kerškega (Jenikalskega) preliva, ki vodi iz Črnega morja v Azovsko morje. Na vzhodni strani tega preliva leži mesto Novo Rossijsk, v takojenovanem Črnomorskem okraju, oddaljeno od imenovane preliva kakih 150 kilometrov, ob zapadnem koncu Kavkaškega pogorja.

Reka Themse zaprta.

FRANKOBROD n. M. 29. (K.) »Frankfurter Zeitung« javlja: Kakor je izvedel »Handeloch-Sjöfartstidning« iz Goeteborga, je sedaj ustje reke Themse, izveniš dva ozka plovnata zleba, zaprt paroplovbi.

Proti nemškimi in avstrijskim državljanom v Kanadi.

LONDON 29. (Kor.) »Times« javljajo iz Toronto 26. t. m.: V Ottawi je vse hiše sumljivih Nemcev, Avstrijcev in Ogrov preiskala policija. Britanska »Imperial Association« v Toronto je sprejela resolucijo, po kateri naj bi se vsi Nemci, Avstrijci in Ogri, tudi naturalizirani, spravili v koncentracijsko taborišče.

Zaradi izgrediv proti Nemcem.

DEPTFORD, 29. (Kor.) Policijski sodnik depfordski je nadaljeval zaslišanje zaradi protinemških izgrediv. 13 oseb je bilo izrečenih porotnemu sodišču.

Vstaja v Južni Africi.

LONDON, 29. (Kor.) »Times« poročajo o vstaji v Južni Africi: Vstaja je očividno že v polnem tiru, vsaj v delu dežele. Vodstvo je dobro. Buri dotičnih okrajev imajo puške in vsaj majhno množino municije. Mobilizirali se morejo z največjo hitrostjo. Deželo poznajo popolnoma in imajo dobre konje. V zapadnem Transvalu poveljuje, kakor se zdi, general Beyer, dasiravno ni popolnoma jasno, ali se je v resnici priključil vstaji. Beyer je bil dolga leta drug Bothov v uradu in more poznati do zadnje točke vse vladne vojaške načrte in vse njene pomočke ter tudi vedeti, kje so njene dobre in kje njene slabe strani. Brez dvoma je pri njem general Kemp, prejšnji Delareyev častnik, ki je znan kot hraber mož in zmogel poveljnik iz časov burske vojne. Njegov osebnostni vpliv sega daleč po Južni Africi. Ni dvoma, da smejo voditelji kakor De Wet, Beyer in Kemp računati na precejšnje pristaštvo. Vstasi so si izvolili pravi trenutek. Južnoafriška ekspedicija je započela s operacijo proti nemški Jugozapadni Africi. Angleške čete, ki so imele pred vojno svoje garnizije v Uniji, je določila južnoafriška vlada za službo v Evropi in so najbrž že zastupile deželo. »Times« mislijo, da vstasi ne dosežejo končnega uspeha.

Boji med Nemci in Japonci.

PARIZ, 29. (K.) Agence Hawas javlja iz Tokia: Zaščiten križarka »Citose« je dne 18. in 19. odbila napade dveh nemških vozil ter ju pognala v zaliv Kiau-tao. Vreme za branje takojšen napad na Čing-tao. Nepreravno obstreljevanje od kopne in morske strani povzroča trdnjavi težke izgube. Mnogo min se je odrgalo od sider in ogrožavajo plovbo po Velikem oceanu.

Nemci morajo zapustiti Hongkong!

BERLIN 29. (K.) »Lokalanzeiger« javlja: Glasom brzojavke, ki je prejela tukajšnja eksportna trdnja »Arnold Karberg & C. Co.« od svojega zastopnika iz Hongkonga, morajo naši rojaki zapustiti otok v osmih dneh. Po tem ukazu angleške vlade je zadetih kakih 400 oseb in mnogo trdnj. (Hongkong, otok na južnem obrežju Kitaja, je angleška kolonija in važna trgovska in industrijska točka).

Srbski kronski svet.

SOFIJA, 29. (Cenz.) Iz Niša se poroča, da je imela večeraj večina narodne skupščine sejo, nakar je pojasnil ministrski predsednik Pašić položaj najprej voditeljem strank, potem pa skupščini. Nato se je vršil važen kronski svet pod predsedstvom prestolonaslednikovim, ki je dospel iz Valjevega v ta namen in se nato zopet vrnil v Valjevo.

Princ Gjorgije, ki ga je šrapnelski drobec ranil na nogi, se nahaja v Nišu in hodi po mestnih ulicah, opiraje se ob palico.

Kralj, čigar zdravstveno stanje je še vedno slabo, živi v neki majhni vasi ob vzhodni Jastrebov planini in se daje le od časa do časa poučiti o dogodkih na bojiščih.

Bolgarsko-grški obmejni spopad.

SOFIJA, 30. (Kor.) Bolgarski brzojavni urad poroča: 25. t. m. je prišlo do spopada med bolgarsko in grško mejno stražo v Goleševem, v katerem se je streljalo neprenehoma sedem ur. Spopad so povzročili Grki, ker so pozkušali v nevtralnem pasu napraviti strelne jake. Na bolgarski strani je bil ranjen en mož, na grški pa en mož mrtve in dva ranjena.

Vprašanje maksimalnih cen na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 30. (Ogr. kor. urad). Včeraj se je vršila tu anketa za določitev maksimalnih cen žita in moke. Ob koncu posvetovalnj je ugotovil predsednik ankete, trgovinski minister baron Harkany, da je pretežni del govornikov označil določitev maksimalnih cen za potrebno. S svojo strani je poudarjal, da vlada v tem vprašanju še ni zavzela svojega stališča in da se danes že zato ne more izjaviti, ker je želeli z ozirom na skupnost carinskega ozemlja, da se v tej stvari kolikor možno enotno postopa z avstrijsko vlado. Minister pa je smatral popolnoma za izključeno, da bi se določile maksimalne cene višje nego so današnje dnevne cene.

Ogrska vlada opozvahu koncesijo paroplovni družbi »Cunard«.

BUDIMPEŠTA 30. (Kor.) Uradni list priobčuje objavo ministrstva za notranje stvari, da je ministrstvo opozvalo koncesijo paroplovne družbe »Cunard« za prevoz izseljencev, ki je veljavna do 31. decembra t. l.

Žitni trg.

DUNAJ, 29. (Kor.) Pšenica mirno, rž čmerno, ječmen slabše, koruza mirnejše, oves mirnejše. Vreme deževno.

VRATISLAVA, 28. (Kor.) Pšenica 25-30, rž 22-50, oves 21-20

Vprašanje povračila beguncev v Galiciji.

Uradno se razglša: Z vprašanjem povračila beguncev se je javnost v zadnjem času mnogo bavila. Zato je umestno, da se pojasni javnosti tisti nazor, ki odločujejo na merodajnih mestih ob presojanju različnih interesov, uveljavljajočih se ob tem vprašanju.

Vrsto okrajev, ki so po sedanjem stanju militarnih operacij odprti za povratek pobeglega prebivalstva, je namestništvo v Galiciji že razglasilo, in sicer je to precejšen del srednje in zapadne Galicije, izveniš Krakovo, kjer radi gotovih trdnjavsko-tehničnih ozirih ni želeli prenezanega vračanja beguncev.

Ni dvoma na tem, da bi bilo naglega obljubljenja onih ozemelj želeli in da bi bilo to potrebno, da se zagotovi vzpostavitev gospodarskega življenja ter da se izogne prevelikemu naraščanju izgub vsled zaustavitelja raznih produkcijskih panog. Na drugi strani pa bi neposredno vračanje vseh beguncev v masah naleto na izvestne težkote.

Imoviteji begunci, ki si bodo mogli lahko ustvariti v domovini potrebne eksistenčne pogoje, potem tisti neimoviti begunci, ki so raztrešeni po raznih velikih mestih, kjer so brez zaslužka in kjer v zelo omejenih stanovitih trešč pomanjkanje čakajo na možnost povratka v domovino, in ki bi po daljšem svojem bivanju pomnožili brezposelnost v dotičnih mestih, ne da bi sami našli zadostnega zaslužka — store, izlazi v kolikor se tiče zapadne Galicije, najbolje, da se čim prej povrnejo v domovino ter da tam vzpostavijo gospodarskega aparata ustvarijo predpogoje za povratek normalnih razmer. Morajo pa se popred glede modalitet povratka primerno informirati pri obstoječih oskrbovalnih pisarnah (Hilfskomitee für Flüchtlinge, 3. Bezirk Schwarzenbergplatz, Industriehaus, Zentralstelle für Flüchtlingsfürsorge, 2. Bez., Zirkasgasse št. 3.)

Begunci, ki se nahajajo v državnih, na razpolago danih naseljih, se bodo postopno vračali v etapah, a izpražnjeni prostori se odpro tistim beguncem, ki so ostali raztrešeni po velikih mestih.

Zadnji dnevi prvega albanskega kraljestva.

Knez Viljem Wiedski, oziroma Albanci so skoro vse leto zanimali Evropo — da, ves izobraženi svet.

Splošno se sodi, da je knez Wied uvidel, da se brez zadostne sile evropskih čet ne more vzdržati, oni pa, ki so bili do zadnjega časa žnjim, trde, da ga je pomanjkanje denarja prisililo v odstop. Resnica je, da knez Wied v zadnjih časih svojega kraljestva ni imel niti toliko, da bi bil mogel plačati, kar je šlo avstrijskim, nemškim in romunskim dobrovoljcem, ki jih je bilo do 260.

Zadnje tedne je štela posadka v Draču v vsem 1263 mož. Od teh je bilo 1000 Malisorov, 250 Romunov in 13 Avstrijcev in Nemcev. (Vsa posadka je bila v zadnji čas pod zapovedništvom avstrijskih in nemških častnikov in nekega praporčaka iz Švice. Da-si v veliki premoči, — bilo jih je do 20.000 — se ustaši vendar niso upali napasti Drača. Vršili so se sicer neprestano »boji«, ali ti so večinoma obstajali v tem, da se je brez škode streljalo na Drač in trtilo strelivo, s katerim so bili ustaši obilno preskrbljeni. Šele zadnje dni, in to 2. septembra, so postali živahniji. Tega dne so poslali kralju Viljemu ultimatum, odklonivši že v naprej vsako posredovanje kontrolne komisije, in zahtevajoč, naj kralj v roku treh dni brez premišljanja zapusti Drač. Ko so se potem začeli bolj in bolj bližati mestu, da se s tem podkrepijo svojo zahtevo, so jih pozdravile baterije v Draču s štirimi, dobro pogojenimi salvanji. Kmalu nato je dobila artilerija v Draču istotak odgovor iz topov, ki so jih imeli ustaši (!) Neka granata je padla blizu konaka na tla, druga pred skladišče petroleja, tretja je zletela preko mesta in pljusnila v morje kakih 50 korakov oddaljeno od italijanske križarke »Misurata«, ali ni povzročila nikake škode. Tista granata, ki je eksplodirala pred konakom, je ostala cela v toliko, da se je moglo videti na njej, kje je bila izdelana. Splošno znano je bilo, da do-

bivajo ustaši orožje in strelivo od zunaj in več nego enkrat je bilo videti po noči ob obali med Dračem in Valono, kako križarajo ladje, ki so dovajale vojno kontrabando.

Vse to je končno kralja Viljema prisililo, da je, mesto da bi bil dal odgovor na ultimatum ustašev, od 2. septembra odpotoval že 3. septembra.

Se svojimi ministri in državnimi uradniki je imel kralj Viljem velike neprimlik. Ni bilo dovolj, da je izgnani Essad-paša vedno spletkaril, ampak tudi ostali ministri so obilno skrbeli za — svoje žepce, postopajoč na škodo Viljemovo. Dobro vedoči, da Wied brez denarja mora pasti, je n. pr. minister Noga zavril ves papirnat denar iz Italije. Ko so za tem dne 3. septembra odšli dobrovoljci, so dobili za pot potrebni denar na ta način, da so razprodali 4700 konzerv, vsako po 20 vinarjev, in vse, kar je bilo pohištva, perila, obveze itd. Da so ti Wiedovi uradniki delali le za svoj žep, dokazuje tudi ta-le, recimo, dogodek. Albanska vlada je poslala nekemu svojemu diplomatskemu zastopniku njum potom 15.000 kron, da se dobrovoljcem omogoči potovanje v Drač. Dotični diplomatski zastopnik pa je to svoto porabil v — veseli družbi....

Vrhu tega je imela kraljica za svojo prvo dvorno damo hčer Essad-paše. A razume se, da tudi nje soprog ni bil daleč. Tako je bil Essad-paša obveščen o vsakem koraku. Ta dvojica je spremljala kralja in kraljico, ko sta odhajala iz Albanije... Na svojo bližnjo okolico, v kolikor se je sestavljala iz domačinov, se Wied ni mogel nikdar naslanjati. Vrhu tega pa mu je bilo tudi delovanje kontrolne komisije od dne do dne bolj nezno, da si je moralo biti tej komisiji jasno, da brez kralja mora izgubiti vsak svoj pomen, kar se je končno tudi zgodilo. Viljem Wied je sicer dne 3. septembra, ko je odšel iz Drača, izročil kontrolni komisiji upravo države, dokler se ne povrne, ali komisija je bila že naslednjega dne brez vsacega vpliva, dočim so Wiedu zvesti Malisori in Miriditi sami pripovedovali v Drač došlih ustašem, da se Wied ne povrne več.

Mladega prvega albanskega kraljestva pa niso morda pomagali pokopati samo nezadovoljni in plena željni domači elementi. Na tem delu so obilno sodelovali tudi tisti, ki jih je poslala naobražena Evropa kot — nosilce kulture. Tako sta se nekega dne pred številnimi očividci porabila holandski zapovednik posadke v Draču, general de Veer, in njegov poročnik Fabius. Sporekla sta se radi neke stvari in se pretepala. Naslednjega dne je de Veer — izginil. Pravijo, da ga ni bilo škode. Ta je začetkom avgusta imel posadko 6000 mož in 45 topničarjev. Ustašev je bilo tedaj nekaj nad 11.000 in vse je sililo na energičen naskok, ali de Veer je letal od enega oddelka do drugega ter kričal v svoji slabi nemščini: »Nit sisse!« (Nicht schiessen). Ob priliki nekega napredovanja ustašev je ukazal, naj topničarji merijo in streljajo mesto na 5700 metrov le na 4200 metrov, pak so mu odkrito odrekli pokorščino, a on je zasakal konja in odjahal. Vstaji pa so ob vseh teh resnih spopadih skrbeli tudi za zabavo. Na cesti proti Sijaku, preko mosta, ki vodi ven iz Drača, sta stala dva šatora. Tu je bivala čez dan orožniška priprava, ki ni bila v službi. Ker pa so morali orožniki vsak večer nazaj v mesto, a so bili prekomodni, da bi šatoru pospravili, spali so po noči v njem — ustaši, dokler niso ukrali obeh šatorov ter ju na bregu Razbula, nasproti Draču, zopet postavili v svoje namene. Ko je naslednjega jutra Wied izvedel za to, se je tako smejal, da so mu solze tekale. Drugikrat so ustaši zopet ukrali šator cel top... Ustaše zunaj so podpirali oni od znotraj, tako, da dne 18. avgusta ni imel niti en sam vojak drške posadke več nego sedem nabojev v svoji nabojnjaci! Kmalu na to je nastopil »ramazan« (muslimanski praznik) in tedaj je dobil vsak vojak toliko municije, kolikor je je hotel. Dne 18. avgusta je upravitelj streljavnega skladišča nenadoma — izginil!

Moderna bitka.

Vojni je treba pogledati v strašni obraz — pravi poročevalec »Neue Freie Presse« — da se more pojmovati, kakšno je danes, v dvajsetem stoletju, življenje na bojišču. Koliko pomanjkanja, kako nevarnosti, težave, koliko telesnega in duševnega trpljenja je tu nagromadenega! O smrti in o ranah niti ne govorimo, kajti to je pač že v bistvu vojne, da je treba ubijati sovražnika, drugače ubije on nas. Tako se je godilo vedno, pred trojansko vojno, tedaj in pozneje. Samo način je bil drugačen. Prej so trajale največje bitke

kvečjemu po en dan. Tedaj je bila vojna še nekako veselo opravilo. Vojski ste korakali druga proti drugi, začeli ste se potem obstreljevati, toliči s puškinih kopit in bosti z bajoneti, in ona stran, ki ni več mogla, je opustila boj in prepustila bojišče nasprotniku. Kavalerijske atake, oblaki dima, zastave, glasovi trobent, klici hurra — to je še bila poezija, pestrost, veselje!

Strojne puške in brzostrelni topovi so pa iz moderne bitke iztrebili vso poezijo. Morilne priprave, s katerimi se napadajo moderne armade, ne poznajo nikake pestrosti in še manj radosti. Poznajo samo eno — moritev na debelo. Na sidiški utrdbi v Przemyslu je bilo videti, kako veselo napravljajo strojne puške. Dva taka stroja sta tako nameščena v »kovčgu«, kakor se imenuje dotični del utrdbe, da popolnoma obvladujeta jarek. Preko tega jarka so v noči od 6. na 7. oktobra vdrl Rusi v utrdbo. Kar jih je prišlo na okop, pre — ste strojni puški začeli streljati, so imeli še srečo. Mogli so se boriti in svoje življenje prodati kolikor le mogoče drago. In to so tudi storili. Njihovi tovaršiški, ki so ob prvem strelu strojnih pušk še tičali v jarku, pa niso več prišli čez en na rešilni okop. Vsi so obležali tamkaj. Trupla so napolnila jarek do roba, jarek, ki je tri metre globok in najmanj deset metrov dolg. Se deset dni pozneje je prihajal iz jarka duh po trohnelih truplih. To je strojna puška; šestletni deček jo lahko upravlja.

Takšnemu orožju stoje nasproti dandanašnji vojaki. V začetku vojne še niso poznali njih strahote ter so po starih tradicijah, ki ljubijo boj moža proti možu, drli proti sovražniku in tudi — obležali. Rusi, ki so imeli skoraj deset let časa, da so se učili iz izkušenj japonske vojne, niso niti vstajali, temveč so se zakopali v dva metra globoke strelske jareke in čakali, da so naši prihajali do njih. Niso se pokazali; ostali so nevidni. Sedaj so se naši tudi naučili od njih in se tudi delajo nevidni. Tako je vojna zavzela najstrašovitše oblike: postala je tehnično vprašanje, boj nevidnega proti nevidnemu.

Sredi boja smo. Zadnje, kar vidimo, so položaji naših baterij. Od njih naprej začenja ona tuleča, žvižgajoča praznina. Izgubile, pogreznele so se vse one lepe pestre slike vojaškega življenja za bojno črto, brezkončni treni, okorno napredujoče municijske kolone, taborišča, ki so tako romantična ponoči, ko gori ogenj ob ognju, one veselo se kadeče polne pekarne in kuhinje. Izginilo je vse ono, če človek stoji v bojni črti, ki se pač čuje, vidi se pa ne.

Rusi so mojstri v tem načinu boja. Oni znajo majhne trdnjave izčarati iz ravnih tal, trdnjave, do katerih ni mogoče priti, četudi bi se hotele zrtvovati hekatombe. Če se hoče priti do njih, se mora delati tako, kakor delajo oni, se je treba zakopati kakor krt in se preriti po krtovo tudi do njih. Ne zmaguje tisti dandanes, ki je hrabrejši, temveč tisti, ki zna bolje kopati. Lopata je postala prav tako važno orožje, kakor puška....

In tako leži vojak v takem strelskem jarku, ki si ga je sam izkopal v največji hitrici, ko so deževali nanj šrapneli, leži v njem dan, dva, tri... Na Magieri so tupatal v štirindvajsetih urah pridobil tal za kilometer ali dva in so bili ponosni na take uspehe. Noč in dan v jarku, nad seboj tulenje topovskih krogelj, a edina udobnost peščica slame! Tu leži ter strelja in bedi in spi in strelja in se bje. Ponoči, če sovražnik dopušča, tudi nekoliko zadremle s puško v roki. In ko pride jutro, mrzlo in neprijetno, posrka iz steklenice zadnjo kapljico mrzle kave in zaužije hitro ostanek svoje zadnje konzerve. Boge ve, kedaj pridejo vozne kuhinje. Stoje najbrž kje zadal, kuhajo in kuhajo, a kuharji morajo kavo izliti po tleh in meso pometati na cesto, ker jih sovražni šrapnel ne pušča dalje. A vse to, to poganjanje, zmrzovanje, žeja in glad: vse to je še prav prijetno, dokler sije solnce in ne dežuje. Toda če pride dež, če v strelskih jarkih začne voda stopati do gležnjev, do kolen, do prsi!

A vendar! Dokler je v jarku, ga smrt ne doseže tako hitro. Če pa pride povelje: Ustavite ogenj! Naprej! Potem prihaja oni poskok, ki morda ne sega dalje nego deset, dvajset metrov, pa je vendar tekma s smrtjo. Šrapneli padajo, kakor toča, kroglice žvižgajo... tu pade eden, tam dva, trije... Skok in boj na tako kratkem potu! In potem se zopet vklopi, leži mirno, nepremično in čakaj... čakaj! Potem zopet naprej... morda tudi nazaj, mnogo dalje nazaj v eni uri nego se je napredovalo v enem dnevu... zopet naprej, da se vzame, kar se je izgubilo... in nad seboj tulečo, žvižgajočo, nevidno smrt... To je sedanja, moderna bitka.

Sličice iz vojne.

Razgovor z vjetim ruskim oficirjem. Vojni poročevalec »Az Ulsaga« je imel interesanten razgovor z nekim vjetim stotnikom ruskega generalnega štaba, tekom katerega je podal stotnik jako interesantne informacije o reorganizaciji ruske armade in o ruskem vojaku.

»Po vsaki vojni, je izjavil stotnik, so se pokazale v naši armadi napake, ki so zahtevale takojšnje reforme. Tako je bilo v krinski vojni in enako v turški vojni 1. 1877/78. Po japonski vojni so notranje politične razmere preprečile, da nismo mogli udeležiti vsega, kar smo se naučili. Pet let sta potrebovala Stolipin in Witte, da sta zbrala potrebni denar za reorganizacijo armade. Varčevanje je postalo že manjše. Proracun je izkazal vsako leto velik prebitok in celo lansko leto 500 milijonov rubljev, kar se je vse porabilo za armado.

Predvsem so bile izvedene v ruski armadi temeljite osebnostne izpremembe. Leta 1906 je bilo imenovanih 26 novih načelnikov armadnih zborov in 38 novih divizijskih poveljnikov. Prihodnje leto je bilo vpokojenih nenavadno veliko število generalov vseh vrst. Armadno vodstvo je stremelo predvsem za tem, da se zboljša kvaliteta oficirskega materiala. Po nemškem vzoru uvedeno kvalifikacijsko postopanje in častni svet sta močno povišala službeno gorečnost oficirjev, posebno ker je bila starostna meja za napredovanje mladih, sposobnih oficirjev odpravljena. To je bilo opaziti zlasti pri generalnem štabu, ki je štel 1. 1911 štiri 34 letne, deset 35 letnih in enaindvajset 36 letnih oficirjev. Posledica hitrega napredovanja je bila ta, da je vse sililo v vojaško šolo in se učilo s silno marljivostjo.

Vendar pa kljub temu nismo mogli popolnoma odpraviti pomanjkanja oficirjev, ki je postalo tako zelo občutno po japonski vojni. Zato so bili vpokojeni oficirji zopet reaktivirani, nadomestni oficirji pa prestavljeni v aktivno razmerje. Delovanje mladih višjih oficirjev je bilo zelo uspešno in so bile popravljene marsikateri napake. Disciplinarna in vojna pripravljenost sta naraščala. Mnogo je pripomoglo k temu tudi dejstvo, da je storil kar vse, da so dobili vojniki zopet izgubljeno zaupanje v samega sebe. Dalje je gledal car tudi na to, da se je zvišal ugled armade med narodom. Poudarjal je vedno in pri vsaki priložnosti, da tudi on in njegova rodina pripadajo armadi.

Nato se je razvil razgovor o vrednosti ruske armade in je oficir izjavil: Res je, da naša pehota ni idealna in da mnogo zaostaja za vašo. Razlika v vrednosti pa se zato izenači s premočjo. Mi ne moremo dovolj občudovati vaše pehote, kar ravno škoduje naši. Naši precejšnje učinke sovražnega ognja in dostikrat po nepotrebnem opuste obrambo. Odtod tudi veliko število vjetnikov. Zato pa je naša glavna moč naša kavalerija, naša artiljerija pa je sploh najboljša na svetu. Bojuje se le v manjših oddelkih in vedno v dobro zakopanih pozicijah.

O generalu Svetozarju Borojeviču je rekel: Borojevič je eden naših najboljših vojskovodij, toda upam, da ni vsak pri vas Borojevič, kar me v mojem vjetništvu precej tolaži.

Človekoljubje na bojišču. »Arbeiter Zeitung« priobčuje to-le pismo, ki ga je pisal neki madžarski vojak: »Dne 17. oktobra... Razvila se je velika bitka za mestom, kjer so očividno zbrane glavne ruske sile v Galiciji. Ze mnogo sem doslej videl in doživel, toda takšnega artiljerijskega boja, zlasti pa takšnega infanterijskega boja si bi ne mogel predstavljati nikoli.

V noči od 14. na 15. t. m. se je vlegla na zemljo silna megla, da ni bilo mogoče videti niti na tri korake. Ruska pehota je pričela z napadom: naše in sovražne čete so se spopadle in od 3. zjutraj do 8. ali 9. dopoldne se je vrstil naskok za naskokom, slišalo se je samo pokanje pušk, zvenet orožja in prasketanje mrtvaških ragelj. Toda tako naše čete, kakor ruske so bile tako močne in so se nahajale v tako močnih položajih, da se nobena armada ni hotela umakniti. V to borbo mož proti možu ni mogla poseči artiljerija, ako ni hotela obenem uničiti lastne infanterije. Za to smo hoteli porabiti noč v to, da ojačimo svoje zaklone. Nastal je kratek odmor, ki sem ga izkoristil v to, da sem za trenutek skočil k bližnjemu ognju, da se nekoliko pogrejem.

Navadno stoji okrog ognja vojak v tesnem krogu in novi prišleci dobe k ognju le težko dostop.

Naenkrat sem zaslišal glas: »Bratje, napravite prostor dvema Rusoma, naj se tudi ta dva malo pogrejeta!« Takoj se je otvoril krog in dva infanterista z nasajenim bajonetom sta pripeljala k ognju dva ujeta ruska vojaka. Komaj pred eno uro so se le-ti borili drug proti drugemu kot najljubejši sovražniki, sedaj pa so že sklenili prijateljstvo. In kakor naša infanterista, tako se je vedla vsa družba okrog ognja napram ujetnikom. Obdarovali so se protistransko s prepečenjem, cigaretami in sladkorjem. S pomočjo nekega slovaškega podčastnika smo se prav izvrstno lahko spoznaleli.

To razkritje človečnosti je napravilo name najgloblji vtisk. Dal sem glasno izraza svojemu zadoščenju.

Na to je pripomnil domobranec, v civilnem življenju preprost kmetič, kazale na njega rusa: »Kaj moreta ta dva za to! Poslali so ju v vojno in pokorila sta se!«

Slične dokaze človekoljubja sem opazoval dne 15. t. m. ves dan. Videl sem težko ranjenega rusa, ki so ga obvezali naši

zdravniki in ki je, oprt na dva naša domobranci, krevljal skozi naše vrste. Tam so nosili naši sanitetni vojniki ruske ranjence na nosilnicah. Na sanitetnih vozovih so sedeli skupaj naši in ruski vojniki. Marsikateri ranjeni Rus je prišel pristojevoljno k nam, ker je bilo naše obvezovališče bližje bojišču, kakor njihovo.

To humano postopanje z ranjenici in ujetniki seveda temelji na vzajemnosti. Ako prispe k nam kak transport ujetnikov, je prva naša skrb, da dobe menažo. In prav tako postopajo tudi v ruskem tabornu. Soglasno nam pripovedujejo ujetniki: Naj jim gre še tako trdo z jedjo in pijačo, ujetniki so prvi na vrsti pri jedi in pijači....

Zares vzradoščen sem, da lahko toliko pišem o človekoljubju, ki se javlja tudi v vojni....

Razne politične vesti.

Italija in Albanija. Kakor se z diplomatske strani zatrjuje, bi bila Italija v slučaju, če bi sedanji boji v južni Albaniji med Albanci in avtonomnimi četami grškega Epira zavzeli take dimenzije, da bi bila neizogibna kršitev sklepov londonske veleposlaniške konference glede samostojnosti in mej Albanije, pooblaščenca, da kot edina velesila, ki je v sedanji evropski vojni ostala nevtralna, poskrbi za mir in red in varovanje sklepov londonske konference glede Albanije, če treba, tudi z orožjem. Zato ni izključeno, da bodo Italijani v slučaju, če bi Epiroti ogrozili Valono, bili prisiljeni, začasno zasesti to mesto. Samoobsebi je razumljivo, da bi postopala Italija pri tej svoji akciji v popolnem sporazumu z obema zaveznikoma, Nemčijo in Avstrijo. Do italijanske akcije v Albaniji pride lahko najbrže tudi za slučaj, če bi se tudi notranje-politične albanske razmere razvile tako, da bi bili sklepi londonske konference v nevarnosti. Pod temi okoliščinami bi imela italijanska akcija predvsem policijski značaj. Šlo bi namreč le za vzpostavitev miru in reda ob vzhodnem obrežju Jadranskega morja.

Kakih mednarodnih zapletitjav vsled eventualne italijanske akcije v Albaniji v očigled sedanjih razmerah, ko tudi Grška odklanja vsako zvezo z Epiroti, za enkrat ni pričakovati.

K ruski ponudbi Italiji. Iz Rima poročajo: »Secolo« piše: Carjeva ponudba je pravila, kakor se zdi, ministrskega predstnika Salandra v veliko zadržano. Morja da se je nadejal, da ne pride o njej nič v javnost. Ali ruski veleposlanik Krupenski je hotel, da je takoj po prvem povratku iz ministrstva za zunanje stvari vse priobčil »Agenciji Stefani« in je zato tudi Salandra moral svoj odgovor izročiti javnosti.

»Giornale d'Italia« pravi: Ruska ponudba je napravila na sploh utis daru, ki se mu vsakdo rad izogiblje. Javno mnenje je ta dar že radi načina, po katerem je bil ponujen, odklonilo.

Z uvaževanje ruske strani se izjavlja o tej ponudbi: Ruska ponudba je praktično neizvedljiva. Po italijanskih zakonih so neoporečni tuji državljani, čim so stopili na italijanska tla, svobodni. Avstrijski vojniki morejo torej ali ostati v Italiji, ali pa se povrniti v domovino, kakor jih je volja. Pa tudi po mednarodnem pravu ne bi bilo dopustno, da se iz nevtralnega ozemlja kraljevine Italije napravi neka vrst »klavzure« za odpuščene vojne vjetnike. Ti so za vojujočo stranko z gospodarskega stališča precej težko breme, ki bi je rada zvalila na druge rame. Nu, vsaka nevtralna država, ki bi iz katerega koli ozira prevzela to skrb, bi ravno s tem prelomila nevtraliteto in bi opravičila najstrožje protidredbe. Ruska ponudba je bila torej na vsak način in z vsakega stališča — nesprejemljiva.

Domače vesti.

»Delavsko podporno društvo« priredi tudi letos — kakor vsako leto — sv. mašo zadušnico za svoje pokojne ude. Maša bo v nedeljo dne 1. novembra ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona novega. Člani društva so vabljeni, da se v čim večem številu udeležijo te službe božje in izvrše s tem čim pijetete do svojih umrlih tovarišev.

Vrhni zdravstveni svet. Dne 24. oktobra se je vršila na Dunaju seja vrhnega zdravstvenega sveta (strokovni komite za pobijanje nalezljivih bolezni), ki se je udeležil tudi minister za notranje stvari dr. baron Heinold. — V tej seji, ki je predsedoval višji sanitetni svetnik dr. vitez pl. Jaksch, so bili navzoči višji sanitetni svetniki: dvorni svetnik dr. Ludwig, dvorni svetnik dr. Weichselbaum, dr. Böhm, dr. Bogdan, dr. Czarkiewicz, dvorni svetnik dr. Paltauf, dr. baron Pirquet, dr. Pravsnitz, in dr. Schattenfroh. — Predmetom posvetovanj je

bilo pobijanje nalezljivih bolezni v vojnem času. Po podanem referatu referenta za sanitetne stvari v ministrstvu za notranje stvari, dr. vitez pl. Haberlerja, je bila podrobna razprava o sedanjem stanju infekcijskih bolezni, kakor tudi o varstvenih in pobijalnih odredbah v odraščanju nalezljivih bolezni. Razprave so se udeležili vsi člani strokovnega komiteja. Na zaključku večurnega posvetovanja je razpravljal minister za notranje stvari o posebnih zahtevah, ki se stavljajo državi glede oskrbe za vojne ranjence in bolnike ter se je zahvalil vrhnemu sanitetnemu svetu za nasvete in pobude, podane v tej seji.

Izredni občni zbor pekovske zadruge. Srečali, pričeni ob 5. uri, torej v drugem sklicanju, se je vršil napovedani izredni občni zbor pekovske zadruge. Na dnevnem redu je bila za ta občni zbor ena sama točka in sicer: Cena kruha. Zadrugi tajnik je poročal o delovanju odbora tekom sedanje krize, ki je bilo in je še vedno naperjeno v to, da se odpravi škoda, ki jo morajo vsled sedanjih odnosov trpeti pekovski mojstri. Poudarjal je, da se trgovci z moko, kakor hitro so nastopili sedanji nenormalni odnosi, niso hoteli več držati že prej sklenjenih pogodb. Med zadrugi se je tedaj ustanovila denarna zadruga, ki je oskrbovala moko vsem članom pekovske zadruge po cenah, ki so bile vsakekrat nižje od onih, ki so jih zahtevali veletrgovci z moko. Vlada je na podvzivanje zadrugnega odbora obljubil na znižati carino na žito, a mesto pekovskih mojstrov, so imeli od tega korist le veletrgovci. Poročevalec je zaključil s priporočilom vladi, naj ukrene vse potrebno, da ne bodo veletrgovci z moko podraževali blago, ker drugače bo pekovskim mojstrom onemogočeno izdelovanje in prodajanje kruha po določenih cenah, ne da bi propadli. — Zadrugar g. Chiaruttini je poudarjal, da so oblasti v drugih mestih upoštevale resnične razmere žitnega trga ter so temu primerno določile tudi ceno kruha. V Puli na primer se je določila cena kruha na 40 stotink za kilogram, dočim je pri nas določena cena na 56 stotink za kilogram. A peki ne morejo prodajati kruha po tej ceni, če ne morejo za primerno ceno dobiti moke. Odprava carine na žito je prišla prekasno, to je potem, ko je tudi Romunija, ki je bila še edina država, iz katere se je uvažalo žito, že sklenila zapreti meje in preprečiti izvoz. — Bilo je nato stavljenih mnogo predlogov, a sprejet je bil le oni zadržarja g. Lokarja, ki je predlagal, naj se imenuje posebna komisija, katera naj gre na namestništvo in tam urgira, naj se poskrbi, da bodo pekovski mojstri dobivali moko za tako ceno, da bodo mogli izdelovati kruh in ga prodajati po določeni ceni, ne da bi pri tem trpeli škodo, ker če bodo sedanje razmere trajale še dalje časa, bodo morali peki nehati s svojo obrtjo.

Žrebanje efektne loterije društva c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev v Pragi, ki naj bi se bilo vršilo dne 30. septembra t. l., se je glasom naredbe c. kr. ministrstva preložilo na leto 1915. V ta neljubi korak je bila uprava loterije prisiljena vsled sedanjih vzemirjenih odnosov. Dan odloženega žrebanja razglasila c. kr. oblasti, čim se določi. Imejteji sreče ostanejo glede na preloženo žrebanje v polnem igralnem pravu in nihče ne sme biti prikrajen. Srečke se dobivajo, kakor poprej, v vseh c. kr. tobakarnah, denarnih zavodih in drugih prodajalnah. Narobe komisijarjev je naslovljati na loterijsko pisarno v Pragi, Staromestne namesti.

Tapetarski in preprogarski mojster **DRAGOTIN PUC** Trst, Via Molin grande šte. 38 se priporoča cenj. občinstvu

Prodajalnik ur in drugocenosti **G. BUCHER** (ex drug Drag. Vekleta) Trst (nasproti prejšnji prodaji D. Veklet) Corso št. 35. Bogati inber slatane, srebrne, dragocnosti in šepih ur. Kupuje in menja stare zlate in tudi srebre z novimi vrednoti. Sprejema naročila in popravila vseh vrst srebrne, slatane, kakor tudi žepne ure.

Angelo Veklet Trst, ulica del Rivo št. 72 (Carola zgoraj-Penzance) se priporoča za vsakovrstna **KLIPARSKA DELA**. Sprejema tudi vse popravila.

GIULIO REDDERSEN Trst, ulica Otona Carducci št. 23 Telefon št. 823. Kirurško orodje, ortopedični aparati, moderci, umetne roke in noge, barije, klini, past, elastični past in nogovice, elektroterapijske pripomočke, aparati za inhalacije. Strojnice potrebne za kirurško zdravljenje. Potrebščine in gumija in napredna blaga.

GIULIO REDDERSEN Trst, ulica Otona Carducci št. 23 Telefon št. 823. Kirurško orodje, ortopedični aparati, moderci, umetne roke in noge, barije, klini, past, elastični past in nogovice, elektroterapijske pripomočke, aparati za inhalacije. Strojnice potrebne za kirurško zdravljenje. Potrebščine in gumija in napredna blaga.

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno ti-kane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Papir za ovitke vrečice, lastne tovarne razpošilja po zmernej ceni velika zaloga Gastone Dolinar, Trst, ulica dei Geisi št. 16. Telefon 2781 (ex Marangoni). 1137

Ženitna ponudba. Uradnik na deželi, še s penzijo, zelo resen, ločen, brez lastne krevde, želi poročiti pristojevolno, pridno, pošteno žensko brez otrok (tudi služkinjo) izpod 25 let, z majhnim prihrankom, kateri ostane njena last. Ponudbe do 5. novembra, ako mogoče s sliko, katera se vrne, pod »URADNIK 40« na Inzeratni oddelku Edinosti. 1148

Odda se v podnajem, zaradi premiceanja veliko stanovanje v prvem nadstropju, v sredini mesta in proda se tudi vse pohištvo. Stanovanje ima 8 sob, sobico in kuhinjo; dve sobi s prostim uhodom, sta oddani za pisarno; in 5 mebliranih sob je oddanih stalnim najemnikom. Pogodba veljavna še dve leti. Letna najemnina kron 2500. Naslov pove Ins. odd. Edino-ti pod št. 4010

Mehlova soba značaj, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale št. 11, III. nadst. 4000

Kdor da kaj na dobro okusno domačo kuhinjo, ta zahaja v GOSTILNO BONVECHIAITI, ul. Carlo Ghega št. 17. Ekspertno Budjevisko pivo. 1063

Kupim večjo množico svežih jajc po zmernej ceni. Pojasnila v ulici Farneto št. 12 dvorišče 1094

IŠČEJO SE izvežhani neoženjeni **INŠTALATERJI** za telefone in za električno luč. Ponudbe s plačo je navesti na »Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave v Ljubljani«, Dunajska cesta 22.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sierglevitch Turgenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest izgorkega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Sandor-Ojalski. Prevel F. Orel. Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomić Poslovenil Stevan Klavš. Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDECE HISE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge). Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznaila je pošiljati »Inzeratnemu oddelku« »Edinosti«, Trst, ulica Sv. Frančiška št. 20

CROATIA Zavarovalna zadruga Zagrebu. Edina domača zavarovalnica. Ustanovljena leta 1864. — CENTRALA: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice. — GLAVNO ZASTOPSTVO: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo. Podružnica Trstu, ul. Lavatoio 1, II. Telefon št. 24-94.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru.

1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih zgradb in tovarov.
2. Zavarovanje premičnin, (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadrugo imetje v vseh delih znaša K 3,013.332-66
Letni dohodek premije s pristojbinami K 1,486.297-56
Izplačane škode K 5,254.162-96

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje

Podružnica »Croatia«, Trst, ul. Lavatoio 1, II. in glavno zastopstvo »Croatia« v Ljubljani (trrdka Kmet in Slivar). Zastopnik za Goriško g. Franc Perko, Gorica, Trgovski dom

» Dobroznana mirolilnica »
lv. Camauli
Sv. Ivan - Trst - blizu Mar. doma
Velik izbor barv
= povlak itd. =
Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otro-
ke in odrasle **SLADIN**
ter formerna opna in talnega prelika za hiše. - Telefon 83.

Umetno-fotografični atelje
Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilicje) Trst
Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomenike. **POSEBNOST: POVEČANJE** !!! **VSAKE FOTOGRAFIJE** !!! Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo šte. 42.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

LOVRE BULIC, TRST
priporoča cenj. občinstvu svojo **gostilno „Brioni“** (»Trattoria Brioni«) z vrtom, pripravnim za sestanek in zabavne prireditve. Trst, via dell'Istria 16 (v bližini cerkve sv. Jakoba). Točijo se prvovrstna dalmatinska vina iz Omiša, črno, belo in opolo. Pivo »Adrija«, pelinkovac in marsala ter domača kuhinja in mrzla jedila. Gostilna: via del Rivo št. 9 s prodajo gorinavedenih pijač in mrzlih jedil.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirlita, likerjev in razprodaja na drobno in debelo
Jakob Perhauc
Trst, Via delle Acque št. 6 (Nasproti Caffè Centrale). Velik izbor francoskega šampanja, penečih dezer-tih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žgana ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavac. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih kraljev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz-pošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.

Razprodaja od pol litra naprej.
Nova trgovina
izgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke
Enrico Rehak
Trst, ulica Carducci 39 (nova hiša)
Blago fino in navadno. Izbera sukna za obleke. Hlače in jopiči za delavce. Ve-lika izbira paletots, ranglana itd. itd.